

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Напря́м: “Стра́хування”

Шифр”Автостра́хування ”

НАУКОВА РОБОТА

на тему:

“Сучасний стан та перспективи розвитку автостра́хування в Україні”

2017

АНОТАЦІЯ

Наукова робота під шифром “АВТОСТРАХУВАННЯ”

Мета роботи полягає в дослідженні змісту автотранспортного страхування, його значення, стану та розвитку страхування автотранспортних ризиків в Україні .

Для здійснення поставленої мети була зроблена спроба вирішення таких **поставлених завдань**:

- ✓ виявити необхідність і сутність автотранспортного страхування
- ✓ розглянути питання автотранспортного страхування з точки зору комплексного підходу
- ✓ здійснити порівняльний аналіз умов страхування автотранспортних ризиків окремих страхових компаній
- ✓ проаналізувати основні показники, що характеризують розвиток автотранспортного страхування в м. Львові
- ✓ визначити основні напрямки розвитку автотранспортного страхування в Україні.

Об’єктом наукової роботи є економічні відносини між страхувальником і страховиком, що виникають в процесі страхування ризиків, пов’язаних з володінням і експлуатацією транспортних засобів.

Ключові слова: страхування, КАСКО, автомобіль, відповідальність, страховий ринок.

Зміст

Вступ.....	4
РОЗДІЛ 1. МЕТОДИКА СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАСНИКІВ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ.....	5
1.1. Цивільно-правова відповідальність як ризиковий вид страхування.....	5
1.2. Суб'єкти і об'єкти обов'язкового страхування цивільної відповідальності.....	8
РОЗДІЛ 2. ПОНЯТТЯ КАСКО ТА ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЙОГО СТРАХУВАННЯ.....	11
РОЗДІЛ 3. СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ ТРАНСПОРТНОГО СТРАХУВАННЯ.....	16
3.1. Страхові компанії Львова та Західної України.....	16
3.2. Аналіз показників страхової компанії “Брокбізнес”.....	17
РОЗДІЛ 4. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АВТОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	21
Висновок.....	23
Список використаних джерел.....	25

ВСТУП

На сьогоднішній день все більше і більше людей стають власниками автомобілів, що зумовлює збільшення щільності транспортних потоків, завантаження існуючої дорожньо-транспортної системи. Зараз в Україні близько 10 млн. одиниць транспорту, і щороку стається не менше 300 тисяч дорожньо-транспортних пригод. Для порівняння, в 1994 році за даними головного управління Державної автомобільної інспекції на дорогах України було скоєно 40759 ДТП, в яких загинуло 7462 особи і було поранено 43453.

З початку 2016 р кількість зареєстрованих аварій становить понад 84 тисячі. Це на 17 відсотків більше, ніж у 2015 р. За даними поліції, щодня в ДТП гине 12 людей.

Травми в автопригодах щороку отримує понад 32 тисячі людей. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, рівень смертності від дорожніх аварій в Україні становить 12 людей на 100 тисяч населення. Це вдвічі перевищує середній показник країн ЄС.

Саме з експлуатацією транспортного засобу пов'язані найбільші ризики втрати і псування власного майна, а також заподіяння шкоди життю, здоров'ю та майну третіх осіб. Тому не дивно, що автостраховання є найпопулярнішим видом страхування в Україні .

Безпека складається з трьох елементів: людина, автомобіль, дорога, Середній вік автомобілів в Україні - 20 років, технічний стан - відповідний. Але найскладніше із людським фактором.

У нас не склалися традиції поведінки на дорозі - не перевищуй швидкість, не порушуй правил, не сідай нетверезим за кермо. І які б жорсткі санкції не вводилися, за відсутності цих традицій вони не допоможуть.

Страхова компанія не зможе відремонтувати більше 170 тис км українських доріг, але пропонує кожному водію просте та доступне вирішення фінансових проблем, викликаних пошкодженням автомобіля через погані дороги або через інші фактори, розглянуті у даній роботі.

РОЗДІЛ 1.МЕТОДИКА СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАСНИКІВ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

1.1. Цивільно-правова відповідальність як ризиковий вид страхування

На сьогодні на страховому ринку України здійснює страхову діяльність понад 400 страхових компаній.

Значна кількість страхових компаній здійснює ризикові види страхування. Одним із таких видів є страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, яке належить до обов'язкових видів страхування. Купуючи поліс автоцивілки Ви захищаєте себе від великих проблем в разі, якщо в події ДТП винні саме Ви. В даному випадку за завдану Вами шкоду, замість Вас розплатиться страхова компанія, у якій Ви купили поліс. У разі прямо протилежній ситуації, якщо пошкодили Вашу машину, Вам оплатить ремонт страхова компанія людини, що винувата в аварії.

Можна сказати, що купуючи страхівку, Ви страхуєте не свою машину, а себе, тобто свої власні гроші.

Відповідно до Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів», укладаються два види договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності [11]:

- внутрішній договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності;
- договір міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності.

Внутрішні договори страхування діють виключно на території України.

Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів має на меті забезпечити відшкодування збитків, завданих дорожньо-транспортною пригодою.

Обов'язковість такого страхування поширюється на резидентів і нерезидентів – власників транспортних засобів (автомобілів, автобусів, самохідних машин, мотоциклів усіх типів, марок та моделей, причепів, напівпричепів тощо, які підлягають державній реєстрації у відповідних органах України).

Страховальникові надається право вибору страховика для укладання договору обов'язкового страхування цивільної відповідальності.

Страхова організація не може відмовити будь-якому страховальникові в укладанні договору обов'язкового страхування цивільної відповідальності. Обов'язкове страхування цивільної відповідальності може здійснювати страховик, який є членом Моторного (транспортного) страхового бюро, а також за наявності у нього практичного досвіду з майнового та особистого страхування будь якого виду відповідальності на наземному транспорті не менше двох років.

Договір обов'язкового страхування цивільної відповідальності укладається на основі заяви страховальника, в якій зазначається тип, марка і державний номерний знак та місце реєстрації транспортного засобу, термін страхування й розмір страхової суми.

Договір набирає чинності з моменту, зазначеного в страховому полісі, але не раніше внесення страховальником страхового платежу на користь страховика (страхової організації), що засвідчується відповідними документами, та діє на території України (звичайний договір).

Для укладення договору цивільно-правової відповідальності транспортних засобів, потрібний певний пакет документів, які наведені у табл. 1.1.

Після сплати страхового платежу страховальник одержує від страховика (страхової організації) страховий поліс, який є договором (письмовою угодою) обов'язкового страхування цивільної відповідальності.

Перелік документів для укладання договору цивільно-правової відповідальності

Для фізичних осіб	Для юридичних осіб
паспорт громадянина України	свідоцтво про реєстрацію підприємства;
ідентифікаційний номер;	свідоцтво платника податку;
посвідчення водія;	платіжні реквізити;
свідоцтво про реєстрацію ТЗ;	свідоцтво про реєстрацію ТЗ;
за наявності, документи, що підтверджують вартість ТЗ та/або вартість додаткового обладнання, встановленого на ТЗ.	за наявності, документи, що підтверджують вартість ТЗ та/або вартість додаткового обладнання, встановленого на ТЗ.
	документи, що підтверджують право володіння/користування /розпорядження ТЗ на законних підставах;

*Джерело: згруповано автором на основі [10]

Варто зазначити , що ціна страхівки складається з декількох показників:

- тип транспортного засобу - вантажне або легкове, фізична або юридична особа є власником і т. д.
- територіальна прив'язка. В залежності від кількості населення, тарифна сітка поділяється на сім зон, це також встановленим законом.
- ряд інших показників. Враховується наскільки потужна у Вас машина, на який термін Ви страхуєте свою відповідальність, а ще були у Вас до цього аварії і хто був винуватцем.

Страховий поліс складається за такою формою: назва й адреса страховика (страхової організації), тип, марка транспортного засобу та державний номерний знак, номери двигуна, шасі (кузова), початок та закінчення дії договору обов'язкового страхування цивільної відповідальності, розміри страхового платежу та страхової суми, для страхувальника-юридичної особи – її найменування й адреса, для страхувальника-фізичної особи – прізвище, ім'я та по батькові власника транспортного засобу, домашня адреса, підписи сторін.

1.2. Суб'єкти і об'єкти обов'язкового страхування цивільної відповідальності

Суб'єктами обов'язкового страхування цивільної відповідальності є страховальники, страховики, МТСБУ та треті особи – юридичні й фізичні особи, яким заподіяно шкоду транспортним засобом внаслідок дорожньо-транспортної пригоди (рис. 1.1).

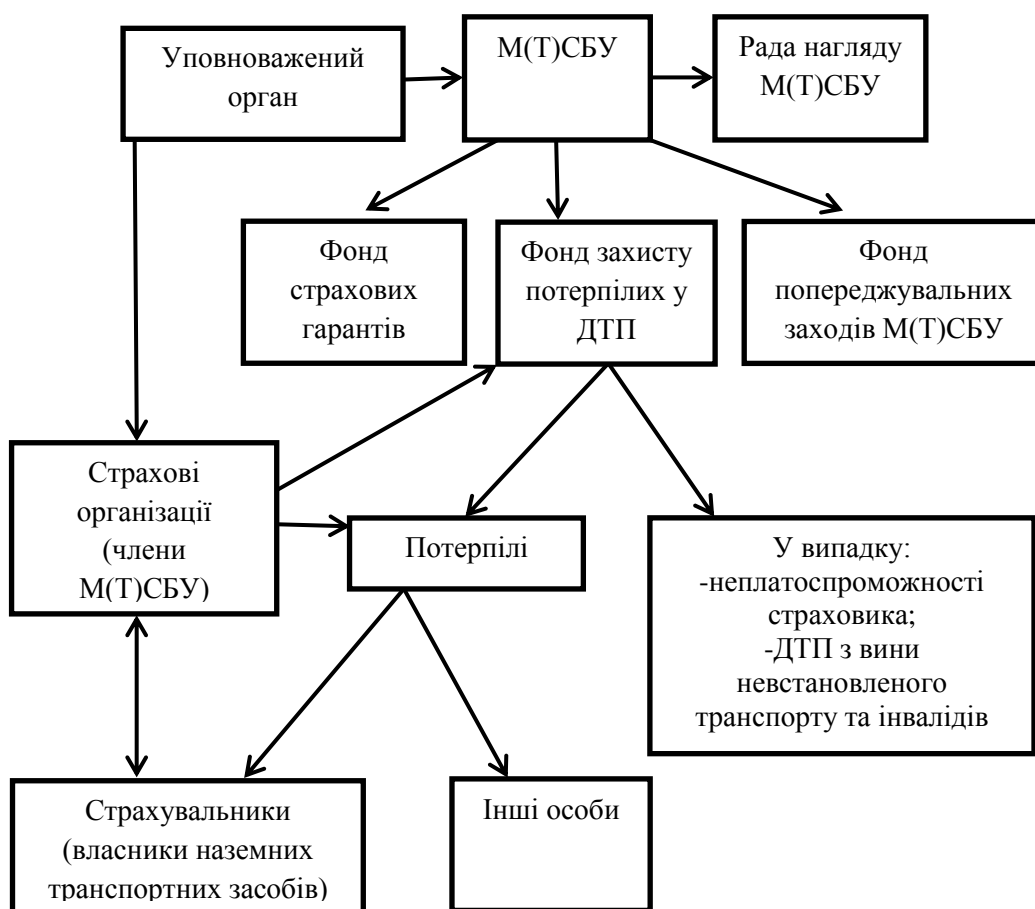

Рис. 1.1. Суб'єкти страхування цивільної відповідальності

Об'єктом обов'язкового страхування цивільної відповідальності є цивільна відповідальність власників транспортних засобів за шкоду, заподіяну третім особам внаслідок дорожньо-транспортної пригоди. Йдеться про життя чи здоров'я громадян, їхнє майно та майно юридичних осіб.

Страховий випадок за договором обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів – це дорожньо-транспортна

пригода, яка сталася за участю транспортного засобу страхувальника і внаслідок якої настає його цивільна відповідальність за заподіяну транспортним засобом шкоду майну, життю й здоров'ю третіх осіб. Страховою сумою за договором обов'язкового страхування цивільної відповідальності є грошова сума, в межах якої страховик (страхова організація) згідно з умовами страхування зобов'язаний компенсувати збитки третій особі після настання страхового випадку, розмір якої встановлює Кабінет Міністрів України.

Станом на сьогодні ліміти відповідальності становлять:

- за шкоду життю і здоров'ю однієї третьої особи – 200 000 грн.
- за шкоду майну однієї третьої особи - 100 000 грн.

Страхові платежі встановлюються страховиками самостійно шляхом добутку базового платежу та відповідних коригуючих коефіцієнтів, визначених відповідно до діючого законодавства - Розпорядження Держфінпослуг від 9.07.2010 № 566 [9]. Страховик має право зменшувати розмір страхових платежів, заохочуючи власників транспортних засобів, які постійно забезпечують безаварійну експлуатацію своїх транспортних засобів, а також підвищувати розміри страхових платежів власникам транспортних засобів, з вини яких сталися страхові випадки.

Кількість транспортних засобів на вулицях наших міст з кожним роком зростає, й за кермом автомобіля з'являється все більше “новачків”, що призводить до небезпечних ситуацій на дорозі.

На мою думку, зазначений вид страхування на сьогодні є актуальним і має велике значення, оскільки стосується забезпечення відшкодування шкоди, спричиненої життю й здоров'ю фізичних осіб, майну фізичних та юридичних осіб.

Кожного року кількість застрахованих транспортних засобів лише збільшується, це зумовлено активним розвитком страхових послуг в Україні, зокрема через обов'язковість страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів. До прикладу, на рис 1.2. зображено динаміку премій та виплат по ОСЦПВВНТЗ СК”Брокбізнес” (тис.грн). Бачимо, що премії і відповідно виплати з кожним роком лише зростають, тому можна зробити

висновок, що ОСЦПВВНТЗ в Україні розвивається досить швидко і має позитивні тенденції.

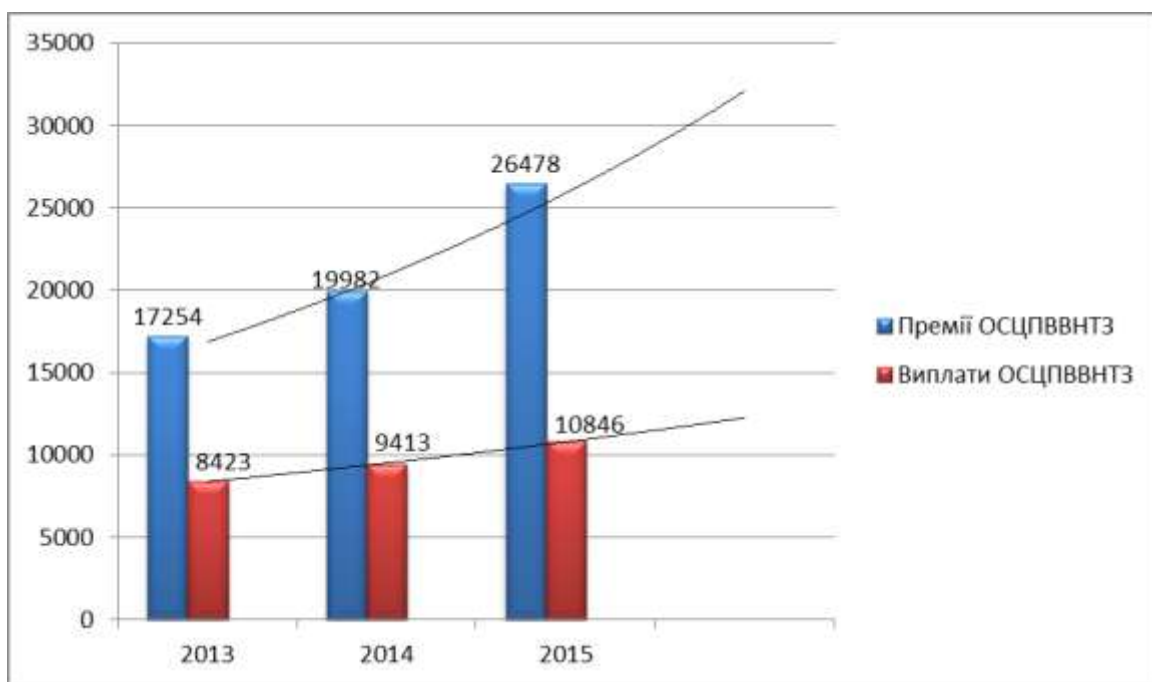

Рис. 1.2. Динаміка премій та виплат по ОСЦПВВНТЗ СК "Брокбізнес" (тис.грн) [7]

РОЗДІЛ 2. ПОНЯТТЯ КАСКО ТА ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЙОГО СТРАХУВАННЯ

КАСКО це добровільний вид страхування, ремонт страховою компанією Вашого автомобіля в будь-якому випадку (навіть якщо Ви - винуватець аварії, або самі пошкодили Вашу машину без ДТП). КАСКО - це компенсація вартості автомобіля в разі його викрадення або повного знищення.

Існує думка, що КАСКО - це дороге «задоволення». Вартість КАСКО визначається кожною страховою компанією самостійно. Страхові компанії незалежно ні від чого встановлюють кожна свою тарифну сітку.

Також страхова компанія має право відмовити Вам в укладенні договору, якщо Вами не виконано якісь обов'язкові вимоги - наприклад, на автомобілі встановлено недостатньо охоронного обладнання або у Вас старий автомобіль. Страхова компанія також в договорі визначає спосіб компенсації - перерахування на Ваш рахунок готівку або ж ремонт та перерахунок коштів на СТО.

Існують такі переваги страхування КАСКО в СК «БРОКБІЗНЕС»:

- вік транспортного засобу, який приймається на страхування до 12 років легкові, та до 15 років вантажні.
- Для досвідчених водіїв передбачено можливість істотно заощадити на страхуванні свого автомобіля. Для цього була створена програма КАСКО «50/50», основною відмінністю якої є можливість оплатити лише 50% від базової ставки за цією програмою й отримати 100%-ий страховий захист власного автомобіля.
- З метою зменшення фінансового навантаження компанія пропонує спеціальні програми КАСКО, які покривають ризики здійснення Дорожньо-Транспортної пригоди, не залежно від того хто є винуватцем даного ДТП, та є значно дешевшими у порівнянні з повним КАСКО.

- Відсутність прихованих « сюрпризів » при виплаті страхового відшкодування.

- Можливість не фіксувати кожен страховий випадок в компетентному органі та отримувати страхове відшкодування без відповідних довідок,(кількість випадків протягом дії Договору та ліміт на один випадок обговорюються при укладанні договору)

- Прив'язка до Європротоколу. Якщо учасники ДТП вирішили скористатися європротоколом по обов'язковій цивільці, довідки про ДТП НЕ ПОТРІБНО!

- Купивши страхівку КАСКО, Ви отримуєте відчуття захищеності і спокою.

Франшиза по страховці КАСКО це якась величина нанесеного Вам збитку, яку не платить страхова компанія по кожному страховому випадку. Наприклад: При укладанні договору КАСКО, Ви обумовили франшизу 1 000 грн. Відповідно якщо Ви потрапили в ДТП і вартість ремонту 50 000 грн, то 49000 грн. за Вас заплатить страхова компанія, а 1000 платите Ви. Франшиза по КАСКО робить сам договір КАСКО дешевшим, чим більший розмір франшизи, тим менше вартість договору КАСКО. Є такі об'єкти страхування автотранспорту: автомобілі та причепа до них, які належать фізичним та юридичним особам та зареєстровані в Державтоінспекції; додаткове обладнання та приладдя автотранспортних засобів, які не входять до комплекту, згідно інструкції заводу виробника ; багаж; життя та здоров'я водія та пасажирів автотранспортних засобів ; цивільна відповідальність власників автотранспортних засобів перед третіми особами за нанесення шкоди їх здоров'ю та життю в наслідок дорожньо-транспортної пригоди, а також нанесення шкоди майну третіх осіб.

Страхувальниками можуть виступати дієздатні юридичні та фізичні особи, які використовують транспортний засіб на праві власності, на праві оперативного управління, за договором оренди, прокату, по дорученню, на інших законних основах.

Додатковим обладнанням є автомобільна телерадіоапаратура, додаткове обладнання салону, прибори, світлове сигнальне та інше обладнання, яке встановлено на транспортному засобі, але яке не входить у комплект.

На страхування не приймаються транспортні засоби які мають значні механічні пошкодження кузова, в тому числі лакофарбового покриття.

Під автотранспортним страхуванням необхідно розуміти страхування усіх ризиків, пов'язаних з володінням і використанням транспортних засобів.

В багатьох країнах світу страхування розглядається як могутній фактор стабілізації економіки, можливості здійснення інвестиційної діяльності.

Страхуванням наземних транспортних засобів – молодий вид страхування. Його розвиток йде паралельно з технічним прогресом і підкріплюється різними законами. Імпульсом для розвитку страхування наземних транспортних засобів, в якості самостійного виду страхування, послужив швидкий промисловий розвиток: тобто розвиток транспортних засобів зумовив появу і підвищення ризиків, пов'язаних з використанням цих засобів. Не зважаючи на це, таке страхування ще не стало невід'ємною частиною економіки, а лише поволі наближається до такої ролі, тому проблема удосконалення порядку й умов здійснення означеного виду страхування, який у більшості країн світу є наймасовішим, виступає головною перепоною розвитку ринку страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Через суди проходять цивільні та кримінальні справи десятків тисяч громадян, протягом багатьох років винуватці автоаварій виплачують компенсації потерпілим, значно погіршується матеріальний стан сімей обох сторін.

Існують випадки, коли дорожньо-транспортні пригоди відбуваються з вини водіїв невстановленого транспорту. Тому страхування власників транспортних засобів потрібно для того, щоб створити особливу систему соціального захисту постраждалих, яка є необхідною на даному етапі розвитку ринку страхування. На сьогодні автострахування в Україні перебуває на етапі

піднесення, тому спостерігається багато проблем та причин низького рівня розвитку даної галузі страхування.

Головними з них є:

- наявне страхове шахрайство, багато компаній намагаються вчиняти певні дії з метою відмови у виплаті відшкодування або зменшення його розміру;

- вчинення грубих порушень правил дорожнього руху громадянами, що призводить до великої кількості дорожньо-транспортних пригод;

- головним завданням вітчизняних страховиків є отримання надприбутку, шляхом нехтування інтересів страхувальників, відшкодування збитку від аварії здійснюється в межах ліміту, тоді як для збільшення клієнтської бази страховики в країнах ЄС відшкодовують реальний збиток від аварії і метою їхньої страхової діяльності є виключно прозоре та справедливе відшкодування заподіяних збитків;

- неякісне врегулювання, потреба у збиранні додаткових документів, тривалі стояння у черзі, затягування розгляду страхових справ;

- незадовільний стан доріг в Україні;

- низька платоспроможність населення, яка пов'язана зі світовою економічною кризою в умовах якої населення більшу частину своїх доходів вимушене витратити на харчування та негайні потреби;

- значна інформаційна закритість страхового ринку (невисока страхова культура автовласників (низький рівень обізнаності в питаннях страхування цивільно-правової відповідальності)).

Але, незважаючи на проблеми, все ж кількість договорів страхування по КАСКО щорічно збільшується. По даним СК "Брокбізнес" 2013-2015 р. бачимо збільшення динаміки премій та виплат по КАСКО. Це пояснюється тим, що власники транспортних засобів хочуть застерегти себе від небажаних матеріальних витрат, які можуть настати після пошкодження автомобіля.

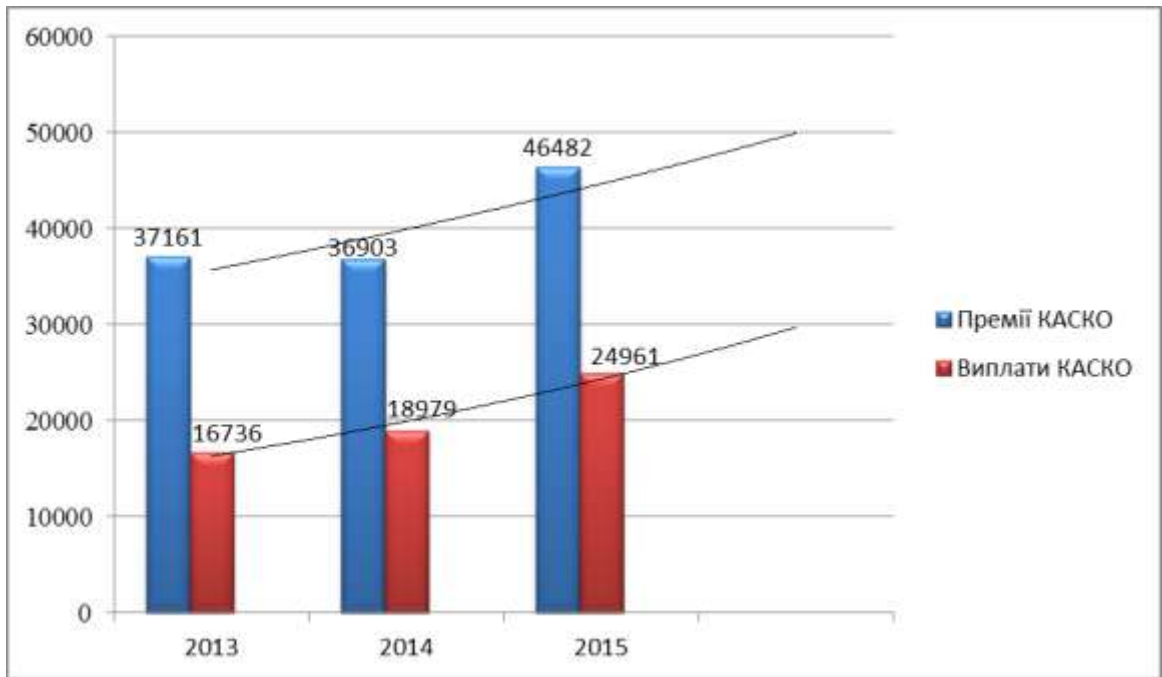

Рис. 2.1. Динаміка премій та виплат по КАСКО СК “Брокбізнес” (тис.грн) [7]

РОЗДІЛ 3. СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ ТРАНСПОРТНОГО СТРАХУВАННЯ

3.1. Страхові компанії Львова та Західної України

На ринку автострахування України, зокрема Львова та Західної України, працює безліч страхових компаній, серед яких найбільшими є: “PZU Україна”, “Універсальна”, “АХА страхування”, “Княжа”, “Оранта” тощо. У зв’язку з великою кількістю страхових компаній створюється конкуренція, а також демпінг (пропозиція нижчого тарифу ніж середньоринкова). Кожна страхова компанія має свої тарифи, які встановлюються відповідно до цін на ринку страхування з урахуванням особливостей даної страхової.

Для страхування цивільно-правової відповідальності і КАСКО потрібна ліцензія, без якої діяльність страхової компанії є обмеженою.

По всій Україні також існує велика кількість страхових компаній. Для того щоб переконатися у тому, що ви вибрали правильну страхову компанію, існують так звані рейтинги страхових компаній по різних виплатах. Наприклад, у таблиці 2 наведено рейтинг страхових компаній по КАСКО за перше півріччя 2016 р.

Таблиця 3.1

Перелік страхових компаній України за виплатою по КАСКО

№	Страхова компанія	Премії, тис.грн	Виплати, тис.грн	Рівень виплат, %
1	АХА Страхування	388971,0	183126,0	47,08
2	Уніка	221905,4	108206,7	48,76
3	Українська Страхова Група	215608,4	106970,9	49,61
4	Арсенал Страхування	168034,1	59683,7	35,31
5	Інго Україна	135458,4	79147,1	58,43
6	PZU Україна	98738,5	41359,2	41,89
7	Універсальна	66838,6	24907,7	37,27
8	Провідна	46534,2	33540,0	72,08
9	Княжа	44067,1	28992,7	65,79

10	Колоннейд Україна	41784,9	18616,7	44,55
-----------	-------------------	---------	---------	-------

3.2. Особливості здійснення автострахування страхової компанії “Брокбізнес”

У науковій роботі розглянуто діяльність страхової компанії “Брокбізнес”. Дана компанія була створена 23 роки тому. За час роботи набула значного досвіду, зайнявши стійкі позиції серед найбільш динамічних компаній на ринку страхування.

Повна назва: «Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС» (код ЄДРПОУ 20344871). Надає послуги в сфері страхування.

Основним акціонером є ПАТ «ЗНКІФ «Каскад-Інвест» (код ЄДРПОУ 35676886) – 50%, інші 50% належать юридичним особам-нерезидентам. Сьогодні Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС» входить до складу провідних страхових компаній України. Має членство в таких організаціях, як: Моторно-транспортне страхове бюро України (МТСБУ), Ядерний Страховий Пул України, Аграрний страховий пул, Асоціація «Аеропорти України» цивільної авіації, Всеукраїнська авіаційна асоціація «АОПА-Україна», Українська аграрна конфедерація та інші. Є однією з чотирьох компаній засновників Аграрного Страхового Пула України. Фактичний рівень платоспроможності страхової компанії “Брокбізнес” в 7 разів перевищує нормативний рівень. Це свідчить про те, що Компанія в змозі здійснювати страхові виплати вчасно і в повному обсязі.

Таблиця 3.2

Фінансові показники діяльності СК «БРОКБІЗНЕС»

Показник (станом на 31 грудня), (тис.грн)	2013	2014	2015	2015 до 2013, (%)
Валові страхові премії	186534	127199	118 525	63.5
Страхові виплати	36209	33 200	44 486	122.8
Рівень виплат	19,41%	26,10%	37,53%	+18.12
Активи	226 020	237 313	239 513	106.0
Власний капітал	127 308	157 890	152 403	119.7
Поточні зобов'язання	31 419	30 056	30 711	97.7

Страхові резерви	65 956	48 765	56 396	85.5
------------------	--------	--------	--------	------

До прикладу, за 2015 рік було виплачено 44486 000 грн., що становить 37, 53% від загального обсягу страхових премій. Якщо порівняти дані фінансових показників за минулі роки, можна побачити, що ефективність СК “Брокбізнес” з кожним роком зростає (табл. 3.2).

В страховому портфелі продуктів “Брокбізнес” у 2016 р. автостраховання займає найбільшу частину – більш як 62% від загальної кількості проданих договорів, з них:

- 24,17% - обов’язкове страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту.
- 38,30% - добровільне страхування наземного транспорту.

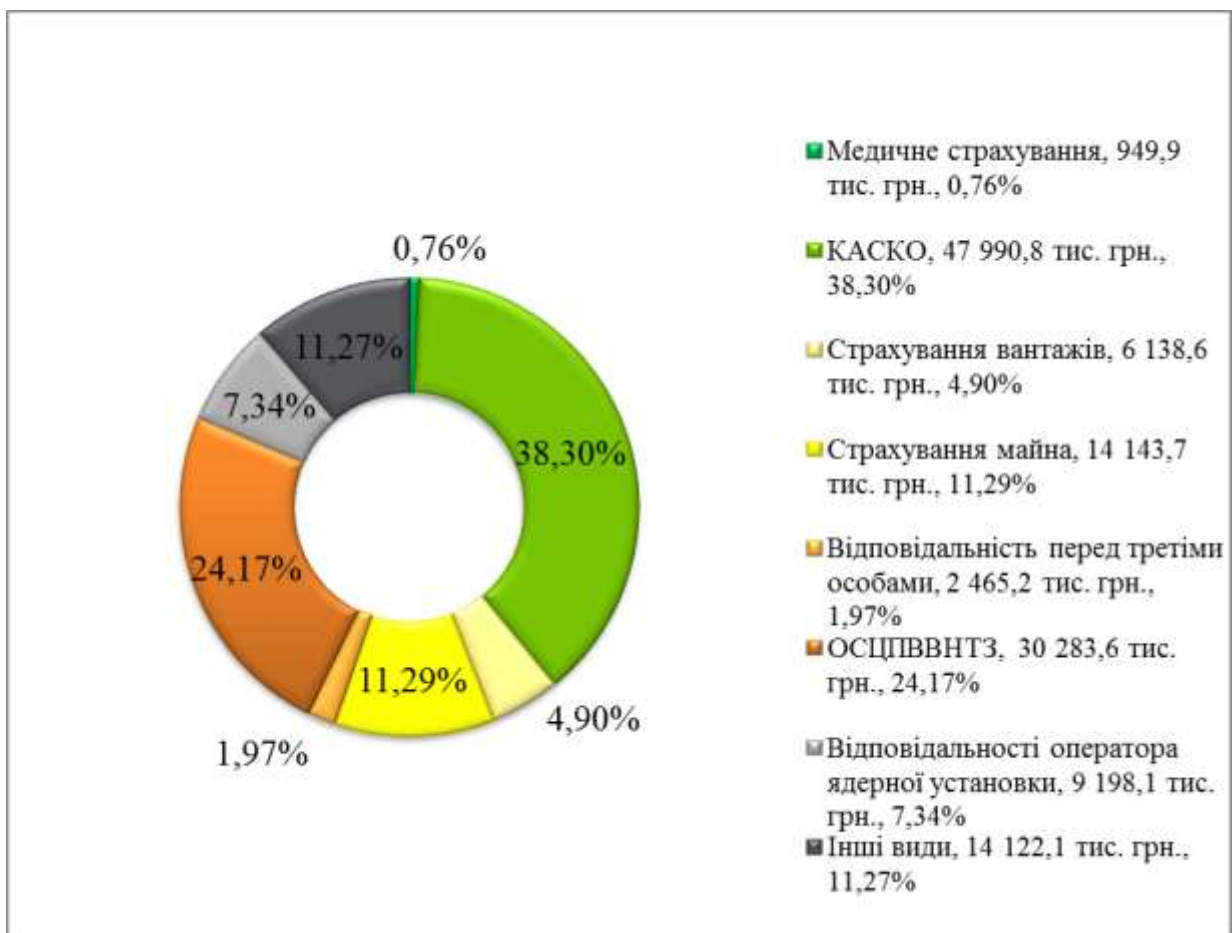

Рис. 3.1. Страховий портфель СК "Брокбізнес" по різним видам страхування 2016 рік [7]

Динаміка премій і виплат по КАСКО показує, що з кожним роком виплати збільшуються, у 2013 р. вони становили 45,04 % від премій КАСКО, у 2014 р. 51,43%, а у 2015 р. 53,70%.

Збільшення страхових випадків транспортних засобів часто пов'язані зі зміною погодніх умов. При випаданні снігу, поганої видимості на дорогах, ожеледицях страхові події збільшуються на 20-30%.

Щодо статистики СК “Брокбізнес”, за листопад 2016 року сталося 24 страхові випадки, пов'язані з пошкодженням транспортних засобів, з них 12 виплат буде здійснено по цивільній відповідальності власників наземних засобів; 8 виплат по КАСКО(ДТП) і 2 КАСКО (Падіння бурульок і снігу).

Для прикладу, 14 листопада 2016 р. по вулиці Валувій у м.Львові зафіксовано наступний страховий випадок: на припаркований автомобіль Suzuki впало нагромадження снігу, внаслідок чого було пошкоджено вітрове скло, дзеркало заднього виду і дах автомобіля. По попереднім даним розмір збитку орієнтовно складає 50 000 грн . Проте, через те, що відповідно до укладеного договору власник даного транспортного засобу страхував лише цивільно-правову відповідальність, відшкодування за ремонт СК “Брокбізнес” не понесе

Також часто аварійні ситуації на дорогах в зимовий період стаються внаслідок експлуатації транспортного засобу на літніх шинах. У таких випадках страхова компанія має повне право відмовити у виплаті страхового відшкодування оскільки в договорі страхування чітко прописано, що експлуатація транспортного засобу з 1 листопада до 31 березня повинна здійснюватись виключно на зимових шинах. Аналізуючи нормативно-правові акти, які регулюють порядок і умови проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів, з точки зору страхових компаній, на думку СК “Брокбізнес ” деякі норми законодавчих актів потребують поправок, і внесення суттєвих змін.

Так, наприклад, розмір страхових платежів, не відповідає розміру відповідальності, покладеної на страхові компанії: середній розмір страхового платежу з обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів складає від 405,00 (неестрація транспортного засобу в районному центрі та об'єм двигуна не перевищує 1600 см3) до 756,00 грн

(аналогічний об'єм двигуна, реєстрація транспортного засобу у м. Львові) із сумою страхового покриття: в разі заподіяння шкоди майну - за шкоду життю і здоров'ю однієї третьої особи – 200 000 грн.; за шкоду майну однієї третьої особи - 100 000 грн. До того ж даний вид страхування є досить збитковим, тому виникає ситуація, коли загальна сума страхового відшкодування значно перевищує загальну суму страхових платежів, що поступили до страхової компанії.

Так, за 10 місяців 2016 р. рівень збитковості по договорах з обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів склали близько 50% від загальної суми отриманих нашою компанією страхових платежів, при тому франшиза, як правило, становила 0%.

4. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АВТОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

В даний час будь-якому водієві фактично все одно де купити поліс ОСАГО в Україні, і наскільки надійна страхова компанія, особливо нікого не хвилює. Адже в разі настання страхової події виплату по збитку одержує не власник поліса, а потерпілий учасник ДТП. Деякі страхові компанії не особливо турбуються про якісне врегулювання, тому потерпілий, як правило, - не є їхнім клієнтом.

Завдяки системі прямого врегулювання страхувальнику потрібно буде змінити свій підхід до вибору страхової компанії. Коли він стане звертати увагу на надійність страховика і якість його роботи з врегулювання збитків, на ринку стане менше недобросовісних і непрофесійних компаній.

Пряме врегулювання, перш за все, передбачає врегулювання страхових випадків по відношенню до збитків, нанесених власнику полісу ОСЦПВ як потерпілому тим страховиком, що уклав договір страхування його ж відповідальності. Тобто, на відміну від звичайного для українського страхового ринку процесу, власник полісу ОСЦПВ як потерпілий звертається до «свого» страховика, який продав йому цю послугу. Страховик же, в свою чергу, отримує компенсацію від страховика відповідальності винуватця в настанні події. Але для прямого врегулювання обов'язкові три критерії: два автомобіля або більше, які беруть участь в ДТП; пошкодження лише майна; водії мають поліси ОСЦПВ. Лише в цьому випадку постраждалій стороні виплатять компенсацію за заподіяне ушкодження. Кліринговий центр, дозволить страховій компанії потерпілого, отримати суму збитку від страхової компанії винуватця, після чого, сума збитку, вся або частково, виплачується постраждалій стороні ДТП.

Пряме врегулювання в Україні розпочало роботу в добровільному режимі. Обов'язковим механізм стане вже після прийняття законодавчих змін, що передбачені законопроектами №3551 та №3670 та знаходяться на розгляді у Верховній Раді.

Користуватися послугами прямого врегулювання можуть клієнти страхових компаній, що уклали угоду про пряме врегулювання збитків з ОСЦПВ. До їх

переліку входять: «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ», «АХА Страхування», «ПЗУ Україна», «ВУСО», «УАСК АСКА», «ОРАНТА», «ПРОСТО-страхування», «УНІКА», «ПРОВІДНА», «ІНГО Україна», «Універсальна», «Міжнародна СК», «КРЕДО», «АСКО-Донбас Північний», «Колоннейд Україна», «БРОКБІЗНЕС». Дія угоди триватиме два роки.

Як відбувається врегулювання страхового випадку:

1. Перш за все, постраждалий в ДТП повинен звернутися за відшкодуванням до своєї СК або СК винуватця.

2. Відбувається врегулювання страхового випадку та здійснюється виплата клієнту.

3. Раз на місяць відбувається формування реєстру зустрічних вимог між страховиками.

4. Витрати компенсуються за допомогою розрахунково-клірингової системи в МТСБУ.

5. Внески страховиків, за результатами відбору, здійснюватимуться за допомогою Укрсиббанку.

Очікується, що впровадження прямого врегулювання підвищить контроль над якістю та платоспроможністю страхових компаній, зменшить кількість скарг від клієнтів, знизить рівень страхового шахрайства та укріпить довіру споживачів до страхових послуг.

При впровадженні прямого врегулювання страхувальники зможуть вибрати страхову компанію, виходячи з якості сервісу і надійності, оскільки саме ця страхова компанія буде регулювати їхні збитки. Страхові компанії будуть зацікавлені інвестувати в сервіс і прагнути швидше виплатити відшкодування своїм клієнтам щоб отримати автоматичне відшкодування за допомогою клірингової схеми, оскільки затягування виплат втратить будь-яку фінансову доцільність. Як наслідок, вважають в МТСБУ, проблема демпінгу поступово зникне, оскільки ціна перестане бути єдиним критерієм при прийнятті клієнтом рішення про придбання поліса. Надалі це створить передумови для переходу на вільне ціноутворення.

ВИСНОВКИ

Отже, підсумовуючи наукову роботу, варто зазначити, що страхування транспортних засобів відіграє велику роль в Україні. В ході виконання роботи розглянуто такі види транспортного страхування як КАСКО (страхування транспортного засобу та додаткового обладнання, яке передбачає його власнику відшкодування збитків внаслідок втрати або пошкодження застрахованого об'єкту) і цивільно-правова відповідальність власників транспортних засобів. На прикладі страхової компанії “Брокбізнес” детально охарактеризовано діяльність даної компанії, проаналізовано основні показники її діяльності. Для того щоб дати оцінку страхових компаній Львова і Львівської області, я використала їх рейтинг, ознайомила з тарифами і послугами, які вони пропонують на ринку.

На сьогоднішній день страхові послуги активно розвиваються, тому важливим стимулюючим чинником щодо розвитку ринку автострахування є збільшення кількості транспортних засобів, при якому вірогідніший ризик настання страхового випадку, а отже, і вища потреба у якісному і доступному страхуванні. Тому, важливо визначити основні перспективи розвитку страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів в Україні, серед яких наступні:

- створення розвинутої та платоспроможної системи страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів, здатної компенсувати збитки від непередбачених подій;

- запровадження програм інформування населення через засоби масової інформації про стан і перспективи страхового ринку;

- розширити міжнародне співробітництво в області обміну інформацією про діяльність страхових компаній, які надають послуги щодо даного виду страхування;

- підвищення платоспроможного попиту на страхові послуги шляхом запровадження нових систем заохочення;

- відкриття центрів врегулювання збитків з розгалуженою мережею та повномасштабного впровадження власної інформаційної системи з персоніфікованим веб-доступом салонів, банків, страхових компаній до бази даних компаній-посередників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александрова М.М. Страхування: навч.-метод. посіб. Київ: ЦУЛ, 2012. 208с.
2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа. Київ: Знання, 2009. 215 с.
3. Василюшин Р.Д., Кашенко О.Л., Борисова В.А. Економічні основи страхування. Суми: Довкілля, 2010. 412 с.
4. Внукова Н.М., Успенко В.І., Временко Л.В., Кондратенко Д.В. Страхування: теорія та практика: навч.-метод. посіб. Харків: Бурун Книга, 2009. 371 с.
5. Заруба О. Страхова справа: підручник. Київ: Тов. «Знання», КОО, 2010. 321 с.
6. Осадець С.С. Страхування: підручник. вид. 2-ге, перероб і доп. Київ: КНЕУ, 2009. 599 с.
7. Офіційний сайт СК “Брокбізнес”. URL: <http://bbs.ua/>
8. Павлов В.І., Білоус Н.М. Страхові послуги : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2010. 109 с.
9. Про деякі питання здійснення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів Розпорядження державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України (у ред. розпорядження від 30.05.2017). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0689-10> (дата звернення: 09.11.2017).
10. Про затвердження Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Розпорядження державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України (у ред. розпорядження від

06.12.2012 р. № 2591). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1483-11> (дата звернення: 09.11.2017).

11. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України від 01.07.2004 р. № 1961-IV. Дата оновлення: 09.12.2015. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1961-15/page> (дата звернення: 17.11.2017).

12. Страхування: підручник / за наук. ред. С.С. Осадця. Київ: КНЕУ, 2012. 528 с.